

Til
Tønsberg kommune

Stokke, 26.06.2017

Planprogram for delvis revisjon av kommuneplan for Tønsberg 2018 -2030

– Høringsuttalelse

1. Innledning

Planprogrammet er utarbeidet for en delvis revisjon/rullering av kommuneplanen som i praksis betyr at det ikke skal legges ut nye områder til boliger eller næringsbygg. Jordvern Vestfold er positive til dette og antar det at er følgende forhold som ligger til grunn for dette:

- Den reelle befolkningsveksten har vært lavere enn den som lå til grunn for arealdelen i gjeldende kommuneplan
- Tønsberg og Re skal slås sammen til en kommune fra 2020

I vår uttalelse legger vi størst vekt på **arealdelen**, herunder fortettingsstrategi, utbyggingsprinsipper og utfyllende bestemmelser med retningslinjer. Enkelte sider ved **Nasjonale føringer** og **byplanen** vil også bli kommentert.

2. Nasjonale føringer

I desember vedtok et samlet Storting en ny nasjonal jordvernstrategi. Den nye strategien legger opp til mer nydyrking og strengere jordvern ved at omdisponeringen av dyrka jord skal reduseres med 1/3 i forhold til dagens nivå innen 2020. Dette forholdet er ikke nevnt under punktet "Nasjonale føringer" i planprogrammet. Jordvern Vestfold savner vurderinger av hvordan Tønsberg kommune skal forholde seg til en ny nasjonal jordvernstrategi.

3. Arealdelen

Det ble satt av store området til boliger og næringsbygg i gjeldende kommuneplan. Jordvern Vestfold hadde sterke innvendinger til bruk av dyrka og dyrkbar jord til annen næring enn landbruk da vi uttalte oss til kommuneplanen i 2014. Det er positivt at det ikke settes av ytterligere areal til nevnte formål i ny plan. Tidligere avsatte områder må utnyttes effektivt. Avsatte områder som har ligget i kommuneplanen mer enn to perioder uten å bli benyttet, bør tas ut av planen.

Et område for deponi av rene masser i Slagenområdet er ikke konkretisert. Jordvern Vestfold forutsetter at det ikke skal benyttes dyrka eller dyrkbar jord til dette formålet. Videre anbefaler vi å

ta med bestemmelser om at reglene for LNF-område skal gjelde for deponiområdet og at minst 75 % av arealet blir fulldyrka mark etter ferdigstillingen.

Det pågår et arbeid med å kartlegge behov for nye barnehager, skoler og omsorgsboliger i tilknytning til nylig vedtatte utbyggingsområder. Jordvern Vestfold forutsetter at dette ikke krever tilleggsareal i forhold til gjeldende arealdel og at en eventuell utbygging ikke skjer på dyrka eller dyrkbar jord.

3.1. Fortettingsstrategi

I den reviderte arealdelen er det fastsatt et mål om at 50 % av boligutviklingen i kommunen skal skje ved fortetting/transformasjon og at 80 % av boligbyggingen skal skje innenfor langsiktig utviklingsgrense. Dette er viktige tiltak for et godt jordvern. Er det mulig å finne fram til metoder for å måle volumet av fortetting over tid slik at måltallet (50 %) kan følges opp.

Når det gjelder boligbygging innenfor langsiktig utviklingsgrense, er rekkefølgebestemmelsen i RPBA viktig for jordvernet. Vi kommer tilbake til dette temaet i et senere punkt.

3.2. Utbyggingsprinsipper

I punkt 1.1.3. i utbyggingsprinsippene heter det "Prioritere fortetting og transformasjon i denne planperioden slik at dyrka og dyrkbar mark forbeholdes matproduksjon. Unntatt er områder der samfunnsinteresser av stor vekt tilsier det (eksempelvis skole, vei og jernbane)." Jordvern Vestfold kommenterte "unntaket" i 2014. Nå kommer samme formulering igjen. Dette vitner om for liten kunnskap om jordvernbestemmelsen i jordloven (§9) og i plan og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Å bevare dyrka jord for framtidig matproduksjon er også en viktig samfunnsinteresse. Det er ikke slik at andre samfunnsinteresser knyttet til vei, jernbane og skole automatisk trumfer jordvernet. Det nevnte lovverket pålegger planlegger å utrede alternative samferdselsprosjekter som er skånsomme i forhold til dyrka jord. Når det gjelder skolebygg, boliger etc., finnes det alltid en alternativ byggegrunn som ikke tar matjord. Jordvern Vestfold foreslår at unntaket i pkt 1.1.3. fjernes.

3.3. Utfyllende bestemmelser med retningslinjer

Under dette punktet vil følgende forhold bli kommentert:

- Tap av matjord (Punkt 2.1.7.)
- Avgrensning av hensynssone for Jarlsberg landskapsområde
- Retningslinjer om fortetting og rekkefølgebestemmelsen i RPBA

Tap av matjord

Gjeldende bestemmelse gir anledning til å kreve nydyrking ved nedbygging av mer enn 10 dekar dyrka jord. Bestemmelsen foreslås nå fjernet "fordi Fylkesmannen anser at det ikke er hjemmel for dette i plan og bygningsloven". Det er vanskelig å forholde seg til denne begrunnelsen. En alternativ løsning er at kravet om nydyrking tas inn i RPBA.

Dette punktet burde i tillegg til nydyrking inneholde bestemmelser om matjordplan i tilknytning til utbygging på dyrka jord og dyrkbar jord, kfr. Retningslinje 2.1.2. i RPBA.

Avgrensning av Jarlsberg landskapsområde

Dette er en sak mellom Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune. Etter vår oppfatning må Tønsberg kommune nå ta vedtaket fra statsråd Sanner om Barkåker syd til etterretning og også etterleve sin egen retningslinje i kommuneplanen om ikke å lokalisere utbyggingsaktiviteter til store, sammenhengende landbruksområder.

Fortetting og rekkefølgebestemmelsen i RPBA

Kommunene har ikke innarbeidet bestemmelsene i retningslinje 2.1.1a i RPBA i sine egne planer. Fylkeskommunen har heller ikke sett til at kommunene tar hensyn til rekkefølgebestemmelsen i sine planer (bruk av dyrka jord til utbyggingsformål sent i planperioden fram til 2030). Dersom dette ikke blir gjort, har RPBA liten verdi som et effektivt redskap for jordvern. Jordvern Vestfold foreslår at Tønsberg kommune innarbeider retningslinje 2.1.1a i bestemmelsen knyttet til arealdelen av kommuneplanen.

4. Byplanen

Det er ikke så lett å lese ut av planprogrammet hvordan kommuneplanen skal bidra til en ønsket sentrumsutvikling. God bypolitikk er ofte godt jordvern. Vi regner med at plassering av publikumsrettede funksjoner i sentrum og vektlegging av kollektiv trafikk, sykkel og gange er viktige virkemidler. Arendal og byplanlegger Michael Fuller-Gee har over 15 års erfaring med smart sentrumsvekst. Vi anbefaler en kontakt med Fuller-Gee.

5. Avslutning

Dersom det er behov for diskusjon og utdyping av våre synspunkter, kan vi gjerne ta et møte om det. Vi ønsker lykke til med arbeidet med å utvikle en ny kommuneplan for Tønsberg.

Vennlig hilsen

Sigbjørn Fjærvoll, leder
Jordvern Vestfold